

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 6, 2017

2017-02-07

Sammanfattning

Under de senaste två veckorna har antalet aktiva riggar i USA ökat rekordartat, med den största veckovisa ökningen sedan 2011. Informationen om den snabba ökningen i antalet riggar samt en rapport från den amerikanska energimyndigheten EIA:s om att amerikanska oljelager ökar gjorde att oljepriserna under vecka fyra inledningsvis sjönk. Under förra veckan påverkades oljepriserna inledningsvis negativt av att antalet aktiva oljeriggar rapporterades ha ökat ytterligare. Trots detta och rapporter om en ökning om 6,5 miljoner fat i amerikanska lager steg oljepriserna i mitten av veckan, då handlare snarare valde att fokusera på det faktum att amerikansk oljeproduktion minskade med 46 000 fat per dag från föregående vecka.

Under vecka 4 sjönk priserna på både den nederländska gashubben TTF och den brittiska gashubben NBP till följd av framför allt mildare väder. Priset på NBP sjönk med 9 procent under vecka 4 jämfört med veckan innan, medan priset på TTF sjönk med 5 procent under samma vecka. Priserna sjönk också eftersom väderprognoserna då indikerade att mer mildt väder var på gång. Under förra steg dock priserna istället på både NBP och TTF till följd av en kraftig minskning i ryska gasleveranser och nya väderprognoser som istället indikerar en inkommande köldknäpp.

Mildare vinterväder fick kolpriserna att sjunka under vecka 4 eftersom efterfrågan på kolkraft minskade med uppvärmningsbehovet. Under vecka 5 steg priserna igen, mycket till följd av stigande olje- och gaspriserna och prognoser om kallare väder på intåg. Efter fredagens handel stängde nästa månads termin för det europeiska referenspriset API 2 på 84,55 dollar per ton.

Priset på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet, EU ETS, har de två senaste veckorna varit relativt volatilt. Under vecka fyra tyngdes priset något av att EU-kommissionen annonserade en mindre omräkning av allokeringsplanen för innevarande handelsperiod. Samtidigt blev slutpriserna låga vid auktioneringar av utsläppsrätter i Storbritannien, vilket smittade av sig på den sekundära marknaden. Mot slutet av veckan fick priset däremot stöd av spekulationer kring politiska beslut. Under första halvan av vecka fem steg priset igen, bland annat till följd av att det var mindre auktionering under veckan och prognoser om kallare väder, men vände mot slutet av veckan neråt igen. Efter fredagens handel stängde decemberkontraktet på 5,16 euro per ton koldioxid.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	4
Naturgasmarknaderna	8
Nyheter i korthet: Naturgas	9
Kolmarknaderna	11
Utsläppsrätter	12

Priser vid stängning efter vecka 5

Olja	ICE Brent, front month
	56,81 USD/fat ↑
Naturgas	ICAP TTF, day ahead
	23,18 EUR/MWh ↑
Kol	ICE AP12, front month
	84,55 USD/ton ↓
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	5,16 EUR/ton ↓

Energimyndigheten rapporterar även tillsammans med Energi- marknadsinspektionen (Ei) varje vecka om läget på elmarknaden.

För att ta del av elmarknads- rapporterna kan du klicka [här](#).

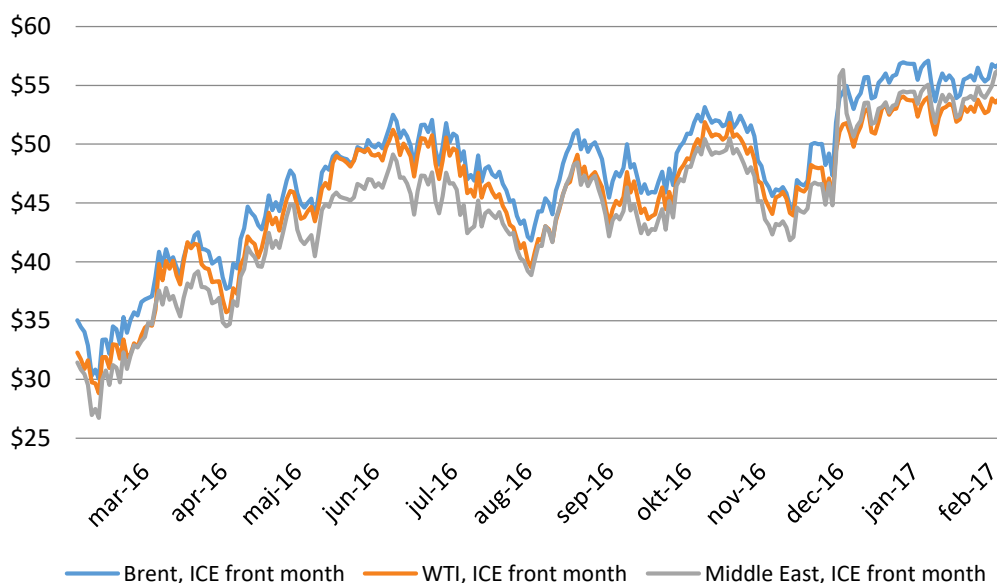

Oljemarknaderna

I slutet av vecka tre steg oljepriserna efter indikationer om att avtalet om produktionsbegränsningar såg ut att hållas. Internationella energirådet, IEA, meddelade att produktionen från OPEC-länderna minskade med 320 000 fat per dag till en nivå om totalt 33,09 miljoner fat per dag i december och att produktionen sannolikt kommer att falla ytterligare i januari. OPEC-länderna har som rapporterats om tidigare kommit överens om att minska sin totala produktion med 1,2 miljoner fat per dag.

Under de senaste två veckorna har antalet aktiva riggar i USA ökat rekordartat, med den största veckovisa ökningen sedan 2011. Sedan slutet av maj 2016 när borrningsaktiviteterna senast började öka har antalet aktiva riggar ökat med 290 stycken. Informationen om den snabba ökningen i antalet riggar samt en rapport från den amerikanska energimyndigheten EIA:s om att amerikanska oljelager ökar gjorde att oljepriserna under vecka fyra inledningsvis sjönk. Oljepriserna steg sedan något under samma vecka till följd av en svagare dollar.

Råoljepriser (USD/fat)

Källa: Montel.

Under vecka fyra rapporterade även EIA att de väntar sig att amerikansk oljeproduktion från de sju största oljeproducerande områdena kommer att öka med 41 000 fat per dag under februari jämfört med i januari. Banken Goldman Sachs uppskattar att givet antagandet att antalet amerikanska oljeriggar ligger kvar på nuvarande nivå kommer amerikansk oljeproduktion att öka med 315 000 fat per dag mellan fjärde kvartalet 2016 och fjärde kvartalet 2017 på skifferformationerna Permian, Eagle Ford, Bakken och Niobara.

Hittills under 2017 har oljemarknaderna i stort fokuserat på länderna inom OPEC och huruvida dessa håller sitt avtal om minskad produktion eller ej. Inledningsvis efter att avtalet kom på plats stärktes oljepriserna, men det finns fortfarande flera prisaspekter som kan föranleda en relativt svag prisutveckling. En stärkt amerikansk oljeproduktion ökar utbudet och fungerar därmed prisdämpande. Även rapporter om ökande amerikanska oljelager dämpar priserna, speciellt i en period där raffinaderierna nu går mot säsongbetonat underhållsarbete, vilket minskar efterfrågan på råolja. Å andra sidan har dollarn varit låg och det ser i nuläget ut som att den amerikanska räntan fortsatt kommer att vara oförändrad vilket fungerar stärkande för oljepriserna.

Under förra veckan påverkades oljepriserna inledningsvis negativt av att antalet aktiva oljeriggar rapporterades ha ökat ytterligare. Trots detta och rapporter om en ökning om 6,5 miljoner fat i amerikanska lager steg oljepriserna i mitten av veckan, då handlare snarare valde att fokusera på det faktum att amerikansk oljeproduktion minskade med 46 000 fat per dag från föregående vecka.

Nyheter i korthet: Olja

Iranska oljetankers tar åter sikte på Europa

Marknad/produktion: För första gången sedan sanktionerna mot Iran infördes 2012 kommer iranska oljetankfartyg att angöra Rotterdams hamn under februari. Sanktionerna upphörde till stora delar under 2016 och har öppnat upp för Iran att återigen exportera petroleumprodukter. I samband med sanktionerna uppstod problem bland annat med försäkring av råoljan ombord på fartygen, ett problem som har funnits kvar och som fram till nu har hindrat Iran från att leverera oljan med sina egna fartyg. Dessa problem har enligt Irans nationella tankfartygsbolag NITC nu löst sig.

De två VLCC-fartygen (Very Large Crude Carrier) som är på väg till Rotterdam, ägda av NITC, lastades tidigare i år vid ön Kharg i Persiska viken och uppges kunna frakta drygt 2 miljoner fat olja per fartyg. Sedan sanktionerna lyftes har Irans ökande exportvolymen hittills skett med privatägda fartyg.

Irans oljeminister Zanganeh meddelade nyligen att landets oljeproduktion nu är uppe på 3,9 miljoner fat per dag. Detta är mycket nära nivån innan sanktionerna (4 miljoner fat per dag), vilket också varit en tydlig målsättning från Irans oljeproduktion att nå. Volymen överskrider dock de 3,8 miljoner fat olja per dag som landet ska producera enligt de kvoter som bestämts inom oljeproducentgruppen OPEC, efter att de kom överens om en produktionsminskning med start från den 1 januari i år.

Vita huset lanserar ny energiplan för USA

Politik/marknad: Strax efter den nytilträdde amerikanske presidenten Donald Trumps invigningsceremoni lanserade Vita huset en ny energiplan. Den nya administrationen säger sig där vara dedikerad till styrmedel och strategier som minskar energirelaterade kostnader för amerikaner och maximerar användningen av amerikanska resurser. En målsättning är också att eliminera USA:s beroende av utländsk olja.

Energiplanen, som lanserats som "An America First Energy Plan", konstaterar att amerikansk energiindustri alltför länge varit tillbakahållen av tyngande regleringar som bör tas bort. Republikanerna i kongressen har meddelat att man vill ta bort vissa regleringar som Obama-administrationen införde gällande bland annat metanutsläpp vid olje- och gasrelaterade aktiviteter. Trumps administration vill även se över regleringen för tillgänglighörandet av finansiell information som rör amerikanska olja- och gasföretag vid en viss typ av handel och som enligt branschen ger amerikanska företag en konkurrensnackdel. Att ta bort dessa regleringar ska göras via den så kallade Congressional Review Act som låter kongressen se över och ta bort federala regleringar genom majoritetsbeslut om det sker inom 60 dagar från det att kongressen senast var samlad. Det återstår dock att se vad som händer med dessa regleringar, delvis eftersom Congressional Review Act, som har funnits i 20 år, endast har använts en gång tidigare med lyckad utgång och delvis eftersom den nya administrationen har mycket annat att

göra under dessa 60 dagar. Vid ett förslag om att dra tillbaka en reglering måste varje aktuell reglering diskuteras i senaten i minst tio timmar. Man kan dock tolka den nya energiplanen och uttalanden från president Trump som att avreglering på energiområdet till förmån för olje- och gasindustrin är ett prioriterat område.

Vidare anser den nya administrationen att USA måste ta tillvara på de reserver skifferolja och skiffergas som landet har och som uppskattas ha ett värde om cirka 50 biljoner dollar, framför allt de på federal mark. Vinsten är planerad att gå till att bygga vägar, broar, skolor och kollektivtrafik. Förhoppningen är att satsningarna ska leda till billigare energi, vilket också förväntas ge en positiv effekt för amerikanskt jordbruk. Att öka produktionen av inhemsk energi är enligt den nya energiplanen också av amerikanskt intresse rent säkerhetsmässigt. President Trump är angelägen om att uppnå ett oberoende från OPEC och ”alla nationer fientligt inställda till våra intressen”. Det konstateras dock att USA fortsatt kommer att samarbeta med allierade kring Persiska viken som en del av USA:s antiterroriststrategi.

Trump öppnar upp för byggande av omstridda oljeledningar

Politik/marknad: President Trump har öppnat upp för fortsatt byggnation av två omdiskuterade rörledningar: Keystone XL och Dakota Access. Barack Obama nekade under sin tid som president projekten de godkännanden som krävs för att de skulle kunna fortgå. Båda projekten ifrågasätts också starkt från av olika miljögrupper.

Keystone XL är en mycket försenad expansion av en befintlig ledning. Projektet är tänkt att öka kapaciteten för leveranser av råolja från Alberta i Kanada, som har stor produktion av tung råolja från tjärsand, till raffinörer på den amerikanska östkusten, vilka är stora användare av tung råolja. Obama har tidigare nekat projektet godkännande i två omgångar, delvis till följd av den potentiella miljöpåverkan och delvis på grund av att man då ansåg att den ekonomiska fördelen för USA inte var tydlig. Nu förväntas dock ansökan från TransCanada att godkännas av Trumps administration relativt snabbt från det att den inkommer. Det är dock flera saker som gör att Keystone XL fortsatt kommer att dröja, om den alls blir av. Dels finns det ännu ingen beslutad dragning av rörledningen genom Nebraska och det förväntas bli problem med att hitta en lösning som alla kommer att vara eniga om och dels är behovet av ökad kapacitet åtminstone i nuläget obefintligt. Ytterligare kapacitetsökningar i andra ledningar i området är redan planerade, vilket riskerar att göra Keystone XL olönsam. Vidare har Kanadas premiärminister Justin Trudeau sagt att landet ska fasa ut sin produktion av olja från tjärsand, vilket också kan minska behovet av ytterligare transportkapacitet. Slutligen diskuterar republikaner i kongressen ett förslag kring höjda gränstullar, vilket skulle kunna leda till att kanadensiska exportörer istället skeppar ut sin råolja till Asien. Detta underlättas ytterligare av att rörledningen Trans Mountain är planerad att förstärkas, vilken transporterar råolja från Alberta till Vancouver som är Kanadas största hamn. TransCanada har dock meddelat att de nu förbereder en ny ansökan för Keystone XL.

Under förra året beslutade Obamas administration att inte ge marktillstånd för den del av den omstridda rörledningen Dakota Access som var planerad att byggas under en del av

Missouri River i North Dakota. Miljöaktivister och invånare i området hade under flera månader tältat vid området och menar på att risken för att ledningen skulle förstöra dricksvattnet är överhängande. Dakota Access planerades leverera råolja från skifferformationerna Bakken och Three Forks till Illinois. Den nya administrationen har dock bedömt att ledningen är av vikt för USA:s nationella intressen och beordrade landets arméingenjörskår, USACE (US Army Corps of Engineers), att se över den ansökan som redan är inkommen till USACE och att ge marktillstånd till denna. Den 31 januari lämnades sedan ett marktillstånd och det återstår nu att se när och om rörledningen kommer att färdigställas. Tidigare har USACE meddelat att marktillstånd inte kan lämnas eftersom projektet behöver en mer rigorös översyn av eventuellt miljöpåverkan.

Den nytilträdde presidenten har också hunnit skriva under ett dokument som ger flera olika federala myndigheter i uppdrag att inom 180 dagar komma fram till en plan för hur alla rörledningar som byggs i USA ska kunna byggas med inhemskt producerat material och utrustning, inklusive stål och järn. En sådan förutsättning skulle bryta mot bestämmelser inom Världshandelsorganisationen, WTO, vilken USA är medlem av och skulle potentiellt kunna utlösa handelskrig på vissa marknader.

Ökad produktion och omfattande investeringar på Permian

Politik/marknad: Ett högre råoljepris och signaler från Trumps administration om att gynnsammare tider för gas- och oljeindustrin är på väg har ökat produktionen av skifferolja i USA. Senast att börja operera på skifferformationen Permian är företaget Halcon Resources genom ett köp av mark för 705 miljoner dollar. Halcons vd Floyd Wilson kallade köpet för en strategisk satsning mot Permian som är USA:s mest aktiva och produktiva område för skifferolja. Området producerar i dagsläget cirka 2,1 miljoner fat olja per dag. Det nyinköpta området ska tillsammans med ett område i skifferformationen Bakken utgöra företagens kärnområden. Enligt Wilson kommer båda dessa områden att ge årtionden av ekonomisk utveckling.

Även andra företag ser en positiv utveckling för oljeproduktionen i området. Enterprise har beslutat att öka kapaciteten på rörledningen Midland-to-ECHO från 300 000 till 450 000 fat per dag, trots att ledningen ännu inte är byggd. Tidigare hade företaget planerat att öka kapaciteten gradvis men har nu alltså meddelat att full kapacitet kommer råda för den nya rörledningen från start i mitten av 2018. Enterprise har ännu inte börjat ta upp anbud av de som vill utnyttja den högre kapacitetsnivån men uppger att man är trygga i att det inte kommer att vara några problem. Midland-to-ECHO är en ca 650 km lång rörledning som ska transportera råolja och oljekondensat från Enterprises terminal Midland till företagens lagerfacilitet Sealy väster om Houston. Från Sealy kommer ledningen att länkas till företagens ECHO-terminal genom en sammankoppling med Ranch II-ledningen. Även andra företag har meddelat att de också avser att öka kapaciteten på sina ledningar i området. Nuvarande rörledningskapacitet från Permian uppgår till cirka 750 000 fat per dag. Efter alla annonserade kapacitetsökningar förväntas den vid mitten av 2018 uppgå till 1,44 miljoner fat per dag.

Under de senaste tre månaderna har antalet aktiva oljerigggar på Permian ökat med 37 procent och i slutet av veckan som gick var det totalt 291 riggar som var aktiva.

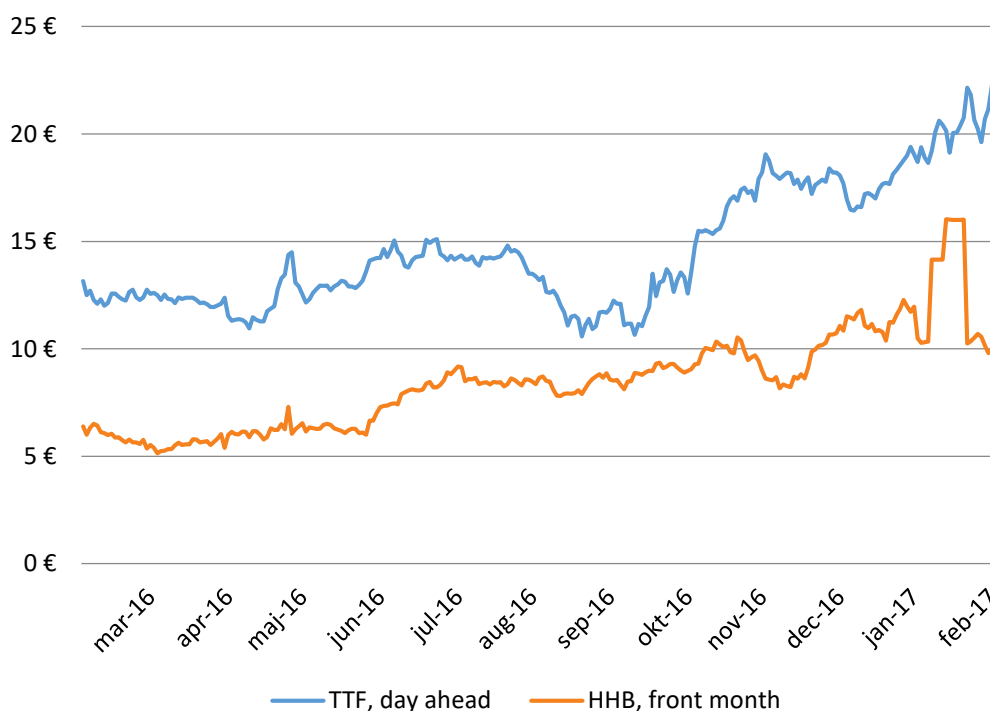
Även om Permian är det mest aktiva området så har aktiviteten även ökat i andra delar av USA. Platts rapporterar bland annat om nya investeringar i skifferformationen Bakken av företaget Hess och expanderingsprojekt på skifferformationen Eagle Ford av kanadensiska företag. Hess har prognosticerat att produktionen från Bakken ska öka från 270 000 fat per dag under kvartal två 2017 till så mycket som 340 000 fat per dag under fjärde kvartalet.

Naturgasmarknaderna

Under vecka 4 sjönk priserna på både den nederländska gashubben TTF och den brittiska gashubben NBP till följd av framför allt mildare väder. Priset på NBP sjönk med 9 procent under vecka 4 jämfört med veckan innan, medan priset på TTF sjönk med 5 procent under samma vecka. Priserna sjönk också eftersom väderprognoserna då indikerade att mer mildt väder var på gång. Under förra steg dock priserna istället på både NBP och TTF till följd av en kraftig minskning i ryska gasleveranser och nya väderprognoser som istället indikerar en inkommande köldknäpp. Leveransminskningen från Ryssland berodde på att Gazproms nya tillstånd för ökad tillgång till kapacitet i gasledningen OPAL upphävdes från den 1 februari till följd av juridiska processer (läs mer under Nyheter i korthet: Naturgas). Prisskillnaden mellan NBP och TTF är fortsatt relativt stor på grund av fortsatt begränsad uttagskapacitet från Storbritanniens största gaslager Rough.

Till följd uttagsbegränsningen från Rough samt de nya leveransbegränsningarna från Ryssland råder relativt mycket lägre lagervolymer i Europa nu jämfört med vid samma tidpunkt 2016. Europas totala lagervolymer uppgick till 43,3 miljarder kubikmeter i slutet av januari vilket var 14,2 miljarder kubikmeter lägre än 2016. Ukrainas gaslager var omkring två miljarder kubikmeter lägre i slutet av januari jämfört med 2016.

Naturgaspriser (euro/MWh)

Källa: Montel.

Nyheter i korthet: Naturgas

Fortsatta turer kring Gazproms tillgång till kapaciteten i OPAL

Policy/marknad: Europeiska kommissionen beslutade i oktober förra året om att låta det ryska statliga gasbolaget Gazprom använda mer av transportkapaciteten i gasledningen OPAL. Gasledningen är anknytningspunkt för undervattensledningen Nord Stream som transporterar naturgas från Ryssland genom östersjön till nordvästra Tyskland, där den kopplas samman med OPAL som transporterar gasen vidare in i Tyskland och Tjeckien. Gazprom har dock tidigare bara haft tillgång till 50 procent av transportkapaciteten i OPAL, som totalt uppgår till motsvarande 36,5 miljarder kubikmeter gas per år, vilket därmed även begränsat mängden gas som Gazprom kan transportera genom Nord Stream. Beslutet av EU-kommissionen i oktober skulle dock att Gazproms skulle tillåtas delta i månadsvisa auktioner av 40 procent av ledningens resterande kapacitet.

Beslutet följdes av att det polska statliga energibolaget PGNiG motsatte sig beslutet med motiveringen att det skulle ge stor negativ påverkan på konkurrens och energisäkerhet och tog därför ärendet både till EU-domstolen och av den tyska regionala domstolen i Düsseldorf. Detta ledde till att beslutet från EU-kommissionen upphävdes i slutet av december väntan på ytterligare analys och prövning i domstolarna.

Gazproms gasflöden rapporteras ha ökat sedan EU-kommissionens beslut i oktober och det hann hållas auktioner gällande januari månads kapacitet innan beslutet upphävdes av domstolarna. Dock rapporterades det att gasflödena genom ledningen minskade med cirka 30 procent den 1 februari.

Energiunionens vice ordförande EU-kommissionären Maroš Šefčovič ville i en intervju tona ner betydelsen av Gazproms tillgänglighet till kapaciteten i OPAL för gasförsörjningen till EU uppger nyhetsplattformen EurActiv. Han poängterade även att EU-kommissionens beslut om att upphäva den tidigare begränsningen var nog genomtänkt, men att ärendet är mycket tekniskt och komplext. Šefčovič menade samtidigt att det pågående fallet mellan Gazprom och ukrainska Naftogaz vid Stockholms skiljedomstol är av betydligt större vikt för hur Europas gasförsörjning kan komma att utvecklas, med den ryska gastransiten genom Ukraina i åtanke.

BP tror på stark tillväxt för LNG i senaste World Energy Outlook

Marknad/LNG: I den senaste utgåvan av publikationen World Energy Outlook, som oljebolaget BP brukar publicera, årligen så förutspås en stark tillväxt av marknaden för förvätskad naturgas, LNG. BP tror att marknaden för LNG kommer att växa sju gånger så mycket som för gas via rörledning till år 2035 och att då LNG kommer att utgöra ungefär hälften av all gas som handlas, jämfört med 32 procent i dagsläget. Detta skulle medföra att gasmarknaderna blir mer integrerade och att priserna blir mer samstämmiga, till följd av den ökade mobiliteten som LNG har jämfört med gas i rörledning. Om priserna är väsentligt högre i någon region kommer helt enkelt fler laster med LNG transporteras dit

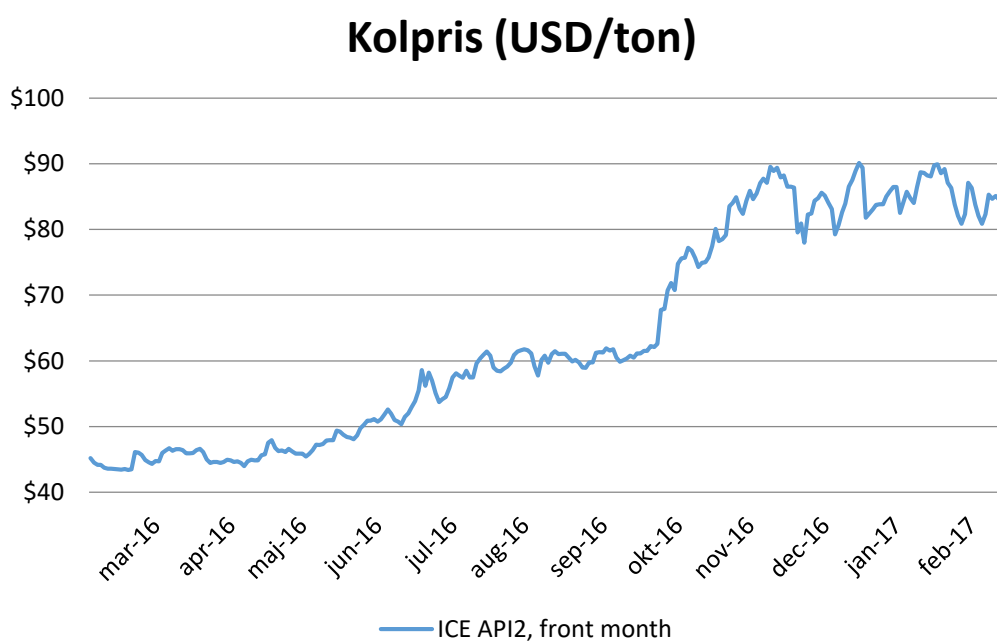
vilket sänker priserna när utbudet i regionen ökar. BP tror även att en ökad konkurrens från LNG mot rörlig gas kommer att medföra att långtidskontrakt till stor del kommer att indexeras mot spotpriser på LNG snarare än olja.

En stor del av tillväxten väntas ske de närmaste åren genom att flera påbörjade LNG-projekt färdigställs. På tillförselsidan är det som väntat USA och Australien som BP tror kommer att ta täten. Till 2035 räknar BP med att LNG-produktionen i USA ökar med omkring 196 miljarder kubikmeter gas på år, medan Australien väntas öka sin produktion med omkring 134 miljarder kubikmeter gas per år. Både USA och Australien väntas av BP att gå om världens nuvarande största producent och exportör av LNG Qatar. Större delen av Australiens export av LNG väntas gå till Asien på grund av den geografiska närheten, medan exporten från USA väntas bli mer diversifierad och styrd av prisskillnader mellan olika konsumentregioner.

På konsumentensida är det Asien som väntas stå för den absoluta majoriteten av den ökade efterfrågan med Kina i täten, samtidigt som Kinas inhemska gasproduktion väntas att mer än fördubblas till 2015 och att landets import av gas via rörledning, från framför allt Ryssland, också väntas öka. Även Europa väntas öka sin import av LNG betydligt för att kompensera för fallande inhemska gasproduktion, även om importen av gas via rörledning också väntas öka. Till 2035 räknar BP med att Kinas import av LNG uppgår till motsvarande omkring 455 miljarder kubikmeter på år och Europas med omkring 176 miljarder kubikmeter per år. Den sektor där som väntas stå för den största delen av gasanvändningens tillväxt är industrin, följt av elproduktion.

Kolmarknaderna

Mildare vinterväder fick kolpriserna att sjunka under vecka 4 eftersom efterfrågan på kolkraft minskade med uppvärmningsbehovet. Under vecka 5 steg priserna igen, mycket till följd av stigande olje- och gaspriserna och prognoser om kallare väder på intåg. Efter fredagens handel stängde nästa månads termin för det europeiska referenspriset API 2 på 84,55 dollar per ton. Dock rapporterades nivåerna med kol i de stora europeiska bulkterminalerna vara de högsta på omkring ett år. I övrigt riktas mycket av marknadens fokus mot Kina och hur regeringen kommer att hantera restriktionerna för landets kolgruvor och vilken påverkan det får på Kinas importbehov av kol.

Källa: Montel.

Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet, EU ETS, har de två senaste veckorna varit relativt volatilt. Under vecka fyra tyngdes priset något av att EU-kommissionen annonserade en mindre omräkning av allokeringsplanen för innevarande handelsperiod. Samtidigt blev slutpriserna låga vid auktioneringar av utsläppsrätter i Storbritannien, vilket smittade av sig på den sekundära marknaden. Mot slutet av veckan fick priset däremot stöd av spekulationer kring politiska beslut, bland annat om att mängden utsläppsrätter som avsätts till marknadsstabilitetsreserven kan komma att dubbleras, efter rapporter om att generaldirektören för EU-kommissionens klimatkolledirektorat, Jos Delbeke, sagt att han tror att detta kommer att ske. Att dubbla avsättningen är något som bland annat föreslås av Europaparlamentets miljöutskott och även diskuteras i rådet. Marknaden inväntar nu om miljöutskottets relativt ambitiösa förslag kommer att röstas igenom i parlamentet, där omröstningen är planerad att ske under vecka sju.

Under första halvan av vecka fem steg priset igen, bland annat till följd av att det var mindre auktionering under veckan och prognoser om kallare väder, men vände mot slutet av veckan neråt igen. Efter fredagens handel stängde decemberkontraktet på 5,16 euro per ton koldioxid.

Utsläppsrättspris euro/ton

Källa: Montel.